

Aanpassing werkprocessen

Hoe worden flex-bv-bloopers voorkomen?

Methodisch werken, met modellen en checklists, vergroot de efficiency en verkleint de foutkans. 'Dat geldt niet alleen bij de flex-bv, maar de flex-bv maakt wel heel duidelijk dat notarissen hun werkprocessen moeten aanpassen', stelt professor Steven Perrick.

TEKST Wilma van Hoeflaken | BEELD Roel Ottow

De flex-bv is bedoeld om de bv als rechtsvorm aantrekkelijker te maken voor ondernemers. Het wordt allemaal eenvoudiger en flexibeler, dat blijkt al uit de naam van de wet die op 1 oktober 2012 in werking trad: Vereenvoudiging en flexibilisering bv-recht. Maar die eenvoud geldt niet voor de notaris. 'Juist door die flexibiliteit is het voor de notaris ingewikkelder geworden', zegt Jeroen Ammerlaan, notaris in Goes. 'Er kan veel meer, dus de notaris moet veel weten en veel vragen aan de ondernemer.' Ammerlaan weet waarover hij het heeft – hij heeft al zeventien jaar een ondernemingspraktijk, voltooide de opleiding Vennootschaps- en Ondernemingsrecht aan de Grotius Academie en volgde de leergang 'De bv op de grens van komend recht' van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB). 'Het bv-recht is ingewikkelder geworden.' 'Niet iedere notaris is goed op de hoogte. Er worden veel fouten gemaakt', zegt Dirk de Lange van Praktijkgenerator, een site die notariële documenten aanbiedt. 'Ik zie geregeld documenten waaruit dat blijkt, bijvoorbeeld nieuwe statuten die gebaseerd zijn op de oude wettekst.'

ONWETENDHEID

De Lange voorspelt veel 'flex-bv-bloopers', zoals hij het noemt. 'Het bv-recht was tamelijk rigide en al lang niet ingrijpend gewijzigd, dus aardig ingesleten in het notariaat. Als je niet weet dat iets is gewijzigd, ga je er ook niet naar zoeken. En dan gaat het fout.'

Wat zou een *blooper* kunnen zijn? 'Ik kan een hele lijst opsommen', zegt De Lange. 'Het is sowieso onprofessioneel als je stukken uitstuurt die niet zijn aangepast aan de nieuwe wet. Of als je niet weet dat de mogelijkheid van een *lock-up* bestaat. Dan zijn de aandelen niet overdraagbaar en is de akte van overdracht nietig. Dan denkt iemand: ik ben aandeelhouder, maar hij is het niet. Of als je adviseert om de certificering op te heffen, omdat je weet dat men ook stemrechtloze aandelen kan hebben. Maar houders van stemrechtloze aandelen hebben wél een vergaderrecht. En dat was misschien helemaal niet de bedoeling.' Volgens De Lange zal onwetendheid over de flex-bv leiden tot een toename van tuchtrechtelijke zaken en schadeclaims. Daar kan Ammerlaan zich ook wel iets bij voorstellen. 'Je kunt hard onderuitgaan.' Hoe voorkom je dat? 'Notarissen moeten zich realiseren dat ze niet alles kunnen weten. We moeten niet de pretentie hebben dat we als individu *full service* zijn, want dat bestaat niet', stelt Ammerlaan. 'De werkprocessen aanpassen', zegt De Lange. 'Zorgen voor *checks* en *balances* en voor goede modellen. Die maak je of die koop je in.'

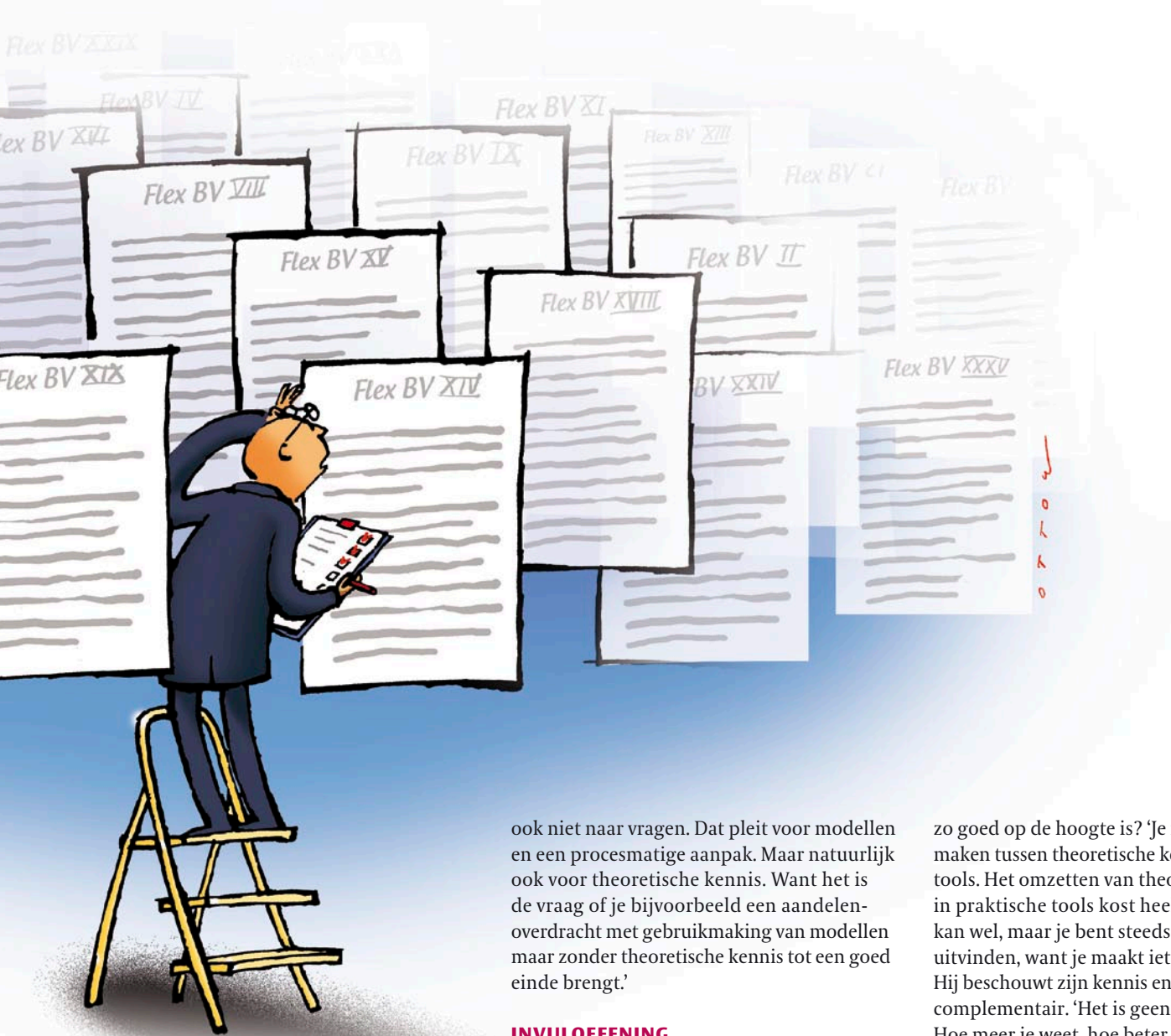
STELSELHERZIENING

'Veel notarissen, zeker degenen met een vennootschapspraktijk, realiseren zich onvolgende dat ze bij een grote prijsdruk hun vak alleen nog maar doelmatig kunnen uitoefenen als ze methodisch te werk gaan', zegt Steven Perrick, bijzonder hoogleraar Bijzondere onderwerpen notarieel recht. Notarissen moeten hun werkprocessen aanpassen, vindt

'Tegen de notaris zeggen: "Ik wil een overdracht van aandelen", is hetzelfde als tegen een autohandelaar zeggen: "Ik wil een rode auto"'

hij. 'Ook los van de flex-bv. Ik wil het breder trekken. Maar het is een feit dat de noodzaak om de werkprocessen aan te passen extra geaccentueerd wordt door de flex-bv. De flex-bv biedt veel mogelijkheden. Die kun je allemaal in de wet vinden, maar dat kost tijd. Dus de boodschap is: werk met checklists.' Ook Perrick verwacht dat onwetendheid tot fouten zal leiden. 'Er zullen zeker vernietigbaarheden uit voortvloeien. Met een methodische manier van werken kan dat voorkomen worden.' Maar hij kijkt ook naar de kostenkant. 'Alles in elke situatie zelf uitzoeken, kan niet vanwege de prijsdruk. Als men niet procesmatig werkt, kan een zaak ook wel goed behandeld worden, maar dan zal de kostprijs veel hoger zijn dan wat men in rekening kan brengen.'

Hij denkt dat dit bij de flex-bv meer speelt dan bij andere wetswijzigingen, zoals de Wet Erf- en schenkbelasting in 2010, die ook een ingrijpende verandering betekende. 'Dat zat vooral in de wijze van advisering, maar leidde niet tot wijziging van veelgebruikte modellen.' De Lange: 'Er worden aan de lopende band zaken gewijzigd, maar dit gaat veel verder.'

Dit is in feite een stelselherziening. Als je je er vooraf niet in verdiept en er pas naar kijkt als het je kant op komt, heb je te weinig tijd en moet je het snel afhandelen. Of je kijkt er wel goed naar, maar je deelt je kennis niet met je kantoorgenoten.'

CONTAINERBEGRIJP

Ook Ammerlaan wijst erop dat de flex-bv-wetgeving om specifieke kennis vraagt. 'Ik vergelijk het weleens met het onroerend goed. De meeste notarissen zijn daarmee bezig. De ene overdracht van onroerend goed lijkt op de andere. Bovendien is er een openbaar register. Maar aandelenoverdracht is een containerbegrip. Dat kan echt van alles zijn. Tegen de notaris zeggen: "Ik wil een overdracht van aandelen", is hetzelfde als tegen een autohandelaar die tien verschillende merken verkoopt, zeggen: "Ik wil een rode auto." Dan moet die autohandelaar veel vragen stellen om erachter te komen wat je precies wilt. Dat moet de notaris bij aandelenoverdracht ook doen en dat kan hij alleen als hij goed geïnformeerd is. Als je niet weet dat je iets niet weet, kun je er

ook niet naar vragen. Dat pleit voor modellen en een procesmatige aanpak. Maar natuurlijk ook voor theoretische kennis. Want het is de vraag of je bijvoorbeeld een aandelenoverdracht met gebruikmaking van modellen maar zonder theoretische kennis tot een goed einde brengt.'

INVULOEFENING

Een methodische aanpak, hoe zet je dat op? 'Ga veel lezen. Er is nog geen jurisprudentie, maar wel veel literatuur', zegt De Lange. 'Vervolgens ga je je documenten en je workflows aanpassen. Of je koopt het in. Dat kost geld, maar bespaart veel tijd.' Volgens De Lange heeft inmiddels de helft van het notariaat zich geregistreerd bij de Praktijkgenerator. Op die manier kunnen zij documenten downloaden op basis van 'pay per view'. Wie zich abonneert voor 250 euro per maand kan onbeperkt downloaden. Die groep groeit gestaag, aldus De Lange. 'Een kantoor met een grote vennootschapspraktijk kan zelf alles inventariseren, het hele proces in kaart brengen en voor elke situatie modellen maken', zegt Perrick. 'Maar een kantoor dat geen grote vennootschapspraktijk heeft, kan dit niet kostendekkend voorbereiden. Je kunt het wel zelf doen, maar ik denk dat dat niet gemakkelijk is voor kleine en middelgrote kantoren.' 'Als klein kantoor heb je er een dagtaak aan als je het zelf doet', stelt Ammerlaan. 'Dan heb je geen tijd meer om declarabele uren te maken.' Zijn kantoor heeft een abonnement bij de Praktijkgenerator. Waarom kiest hij daarvoor, terwijl hij zelf

zo goed op de hoogte is? 'Je moet onderscheid maken tussen theoretische kennis en praktische tools. Het omzetten van theoretische kennis in praktische tools kost heel veel tijd. Het kan wel, maar je bent steeds het wiel aan het uitvinden, want je maakt iets wat al bestaat.' Hij beschouwt zijn kennis en de modellen als complementair. 'Het is geen invuloefening. Hoe meer je weet, hoe beter je je klant kunt adviseren en je advies kunt illustreren met voorbeelden van hoe het verkeerd kan gaan.' Met kennis en zonder modellen werk je niet efficiënt, vindt hij. Maar met modellen en zonder kennis is ook geen goed idee. 'Ik zou investeren in kennis, zeker als ik de vooruitzichten voor het onroerend goed in 2013 zie. Dat kun je niet in rekening brengen, maar je kunt wel meer van dat soort zaken proberen te krijgen. Bovendien kun je best aan klanten uitleggen: ik kan u een basisproduct geven en dan zijn dit de risico's. Of ik maak een aangekleed document en dan kost het meer.' En zonder kennis en zonder modellen? 'Dan moet je er vanaf blijven. En zeker niet voor een bodemprijs een basisproduct aanbieden.' ■